

végtől az avantgarde mozgalmakig terjedő időszak történelme, irodalom-, film- és művészettörténete volt. (A korábbi konferenciákon középkori, reneszánsz, barokk, felvilágosodáskori és múlt századi témákat tárgyaltak, időben előre haladva így jutottak el most a XX. századig.)

Olaszországból 15 fős delegáció érkezett a konferenciára Vittore Branca professzor vezetésével. A találkozáson, melynek fővédnöke Köpeczi Béla művelődési miniszter, az olasz–magyar tudományos együttműködés elnöke volt, megjelent Emilio Bassi, az Olasz Köztársaság budapesti nagykövete.

A konferencia hat ülésén összesen 22 előadás hangzott el. A történészek az első világháborúig terjedő időszak magyar–olasz politikai kérdéseiről (*Marco Dogo, Jászay Magda, Rita Tolomeo*) s a Tanácsköztársaság és az azt követő reakció olasz visszhangjáról tartottak előadásokat (*Pasquale Fornano, Giuseppe Monsagrati, L. Nagy Zsuzsa*), illetve újonnan hozzáférhető dokumentumok alapján az I. világháborút követő időszak olasz–magyar diplomáciai kapcsolatait mutatták be (*Francesco Guida*). Az irodalomtörténeti témájú előadások között hallottunk összefoglalást a modern európai költészetéről (*Zemplényi Ferenc*), s összehasonlító elemzést Marinetti és Kassák költészetéről (*Szabó György*), az előadások többsége azonban a tárgyalt korszak magyar irodalmának olasz témáiról és olasz mintáiról szólt (*Marinella D'Alessandro, Amedeo Di Francesco, Armando Gnisci, Sárközy Péter*); ezen belül külön ülésszakot szenteltek Babits Mihály életművének (*Maria Teresa Angelini, Gianpiero Cavaglià, Melczer Tibor, Rába György*). Két ideológiatörténeti előadás hangzott el: Ferrero magyarországi hatásáról (*Ferenczi László*) és Fülep Lajos olasz reneszánsz-értelmezéséről (*Sallay Géza*). A képzőművészeti tárgyú előadások az avantgarde mozgalmak olaszországi illetve magyarországi megjelenési formáit elemezték (*Németh Lajos, Takács József*), a filmtörténetet pedig a magyar filmről mint új művészetről, mint avantgarde jelenségről szóló előadások reprezentálták (*Bruno de Marchi, Nemeskürty István*).

A konferencia anyagát – a hagyományokhoz híven – az Akadémiai Kiadó olasz nyelvű kötetben fogja megjelentetni.

K. Zs.

### *Néprajzi szeminárium az Alsó-Garam mente kutatásáról*

1986. június 27. és július 2. között a Csemadok érsekújvári járási szervezete égisze alatt harmadszor került sor néprajzi táborozásra az Alsó-Garam mentén. A főhivatású néprajzos muzeológusokból és önkéntes gyűjtőkből álló munkacsoport arra vállalkozott, hogy a Garam torkolata közelében fekvő hat magyarlakta község – mely sajátos népviseletével különül el környezetétől – népi kultúráját monografikus igénnyel tanulmányozza.

A kutatómunka központja minden esztendőben másik faluban van. Az idén Kőhidgyarmat következett. Június 30-án itt került sor a gyűjtőmunka keretében illeszkedő néprajzi szeminárium megtartására. A tizennégy rövid előadás egyik fele a nevezetesebb szlovákiai magyar néprajzi tájak rövid jellemzésére vállalkozott, ugyanis az Alsó-

Garam menti kutatás egyik célja a hat község néprajzi csoport voltának igazolása vagy cáfolata. Ezért kézenfekvő volt, hogy párhuzamok fölmutatásával közelítsék meg a kérdést. Az előadások másik fele az eddigi eredmények áttekintését és bemutatását végezte el. Mind a kitekintések, mind a beszámolók a kérdéskör sokoldalú megközelítését tárták a mintegy harminc főnyi hallgatóság elé. Az előadásokat rövid, élénk vita követte, mely jelezte, hogy a néprajzi csoportok problematikája korántsem lezárt. Figyelemre méltó, hogy a hallgatóság és az előadók túlnyomólag a fiatalabb korosztályokból (harmincévesek) kerültek ki. Szlovákiai magyar és szlovák szakemberek mellett néhány magyarországi néprajzkutató is részt vett a szeminárium munkájában.

Kósa László

*Magyar–szlovák néprajzi konferencia*

1986. október 7–9.

A Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoportja és a Szlovák Tudományos Akadémia Néprajzi Intézete ez évben kötött újra 5 éves együttműködési megállapodást.

„A tradicionális kultúra továbbélése a szocialista társadalomban” címmel megrendezett bilaterális konferencia bizonyítja, hogy ez az együttműködés ténylegesen megvalósul.

A szlovákiai néprajzkutatás képviselőiben a konferencián részt vett és előadást tartott a pozsonyi Néprajzi Intézet igazgatója, Božena Filova és két munkatársa, Zora Apathyova Rusnakova és Méry Margit, valamint a pozsonyi egyetem Etnológiai Kabinetjéből Emilia Horvathova, Kornelia Jakubikova és Zita Škovierova, a szlovákiai magyar muzeológusok közül Liszka József az érsekújvári múzeumból.

Magyar részről a szervező Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutató Csoportja munkatársain kívül a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Szláv Tanszéke, Művelődéstörténeti Tanszéke, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Néprajzi Tanszéke, a Borsod megyei Múzeumi igazgatóság, a TIT Békés megyei szervezete, a putnoki Gömöri Múzeum munkatársai tartottak előadásokat.

A Néprajzi Kutató Csoport igazgatójának, *Paládi Kovács Attilának* üdvözlő szavai után *Jakab Róbertné*, a Magyarországi Szlovákok Demokratikus Szövetségének főtitkára mondott megnyitó beszédet szlovák és magyar nyelven. Az ünnepélyes megnyitón megjelent Stark Ferenc, a Művelődési Minisztérium önálló nemzetiségi főosztályának vezetője is.

A tanácskozáson 23 előadás hangzott el. A program sorrendjétől eltekintve a referátumok a következő nagy tematikai egységekbe sorolhatók: magyarországi szlovákok, csehszlovákiai magyarok, szlovákok néprajzi vizsgálata és az interetnikus kapcsolatok példái.

A megnyitót követő előadásban *Božena Filova* a hagyomány ellentmondásosságát és a szocialista életmód formálásában betöltött szerepét, s e kérdésben a néprajzkutatók feladatát vizsgálta. *Emilia Horvathova* ugyancsak a tradíció néprajzi, elméleti problémáit vetette fel, elsősorban a mai szovjet elméleti kutatások alapján.